

Modernisering Waterschapsbestel – nieuwe systeem van waterschapslasten

Boschap – 15 oktober 2007

Invoering nieuw belastingstelsel voor waterschappen op 1 januari 2009, tegelijkertijd met de start van de nieuwe waterschapsbesturen. Onderstaande is gebaseerd op de Wet modernisering waterschapsbestel (Staatsblad 2007/208) en het concept Waterschapsbesluit dat nu voor advies bij de Raad van State ligt. Verwacht wordt dat het Waterschapsbesluit dit jaar nog wordt vastgesteld door het Kabinet.

Financiering van het waterschap is gebaseerd op de twee hoofdtaken van het waterschap:

1. De zorg voor het watersysteem (inclusief zorg voor de waterkering, waterhuishouding en de waterkwaliteit).
2. De zorg voor de zuivering van stedelijk afvalwater.

Financiering voor deze taken komt vanuit het eigen belastinggebied door bestemmingsbelastingen vanuit het waterschap: de watersysteemheffing. De volgende stappen worden doorlopen om te komen tot een verdeling van de kosten over alle belanghebbenden.. Het gehele waterschap wordt nu gezien als één taakgebied en dit betekent dat er een hogere solidariteit wordt gevraagd van alle betrokkenen. Elk perceel binnen het waterschap heeft belang bij het watersysteembeheer en de zogenaamde 'witte gebieden' zonder belang zullen dus verdwijnen.

Stap 1. Bepaling solidariteit versus profijt.

Het solidariteitsdeel is afhankelijk van inwonerdichtheid is de kostentoedeling aan het solidariteitsdeel groter of kleiner.

- < 500 inwoners/km² – 20-30 (40)%
- 500-1000 inwoners/km² – 31-40(50)%
- >1000 inwoners/km² – 41-50(60)%

Stap 2. Verdeling tussen specifieke categorieën.

Na vaststelling ingezetenaandeel (solidariteitsgedeelte) wordt het restant verdeeld onder gebouwd, ongebouwd, en natuur. De wettelijke regeling van kostentoedeling gebeurt via de Methode Delfland; dat betekent dat de kostentoedeling plaatsvindt op basis van economische waarde. De waardebepaling wordt geregeld via het Waterschapsbesluit. Daarin wordt voorgesteld dat de waarde van natuur wordt vastgesteld op 20% van de gemiddelde agrarische waarde in dat bepaalde waterschap.

Stap 3. Bepaling tarief per belastingcategorie.

Kostenaandeel natuur gedeeld door aantal hectaren natuur. Heffingsgrondslag voor natuur is het oppervlakte grond in eigendom.

Natuurterreinen worden in artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet gedefinieerd als 'ongebouwde onroerende zaken waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur'.

Tot natuurterreinen worden dus bijvoorbeeld gerekend heidevelden, zandverstuivingen en moerassen. Duingebieden, hoewel tevens een functie als waterverdedigingswerk, worden ook ingedeeld in de categorie natuurterreinen. Bossen en open wateren, zoals vennen, meren, plassen, met een oppervlakte van tenminste één hectare worden als natuurterrein aangemerkt. Ook bedrijfsmatig

geëxploiteerde bossen worden als natuurterrein aangemerkt. Natte veenweidegebieden worden daarentegen tot de agrarische gronden gerekend. Omdat zij ook een agrarische functie hebben, zijn de inrichting en het beheer niet geheel of nagenoeg geheel en duurzaam afgestemd op het behoud en de ontwikkeling van natuur (zie Waterschapsbesluit).

Stap 4. Tariefdifferentiatie.

Er zijn facultatieve mogelijkheden om binnen de categorieën gebouwd, ongebouwd en natuur verschillende tarieven te hanteren. De wettelijke mogelijkheden zijn beperkt: max. + 100% bij bemalen, glasopstanden en wegen, en max. – 75% bij buitendijks en bij waterberging. Het waterschap heeft de bestuurlijke vrijheid om al dan niet tariefdifferentiatie in te stellen. Het huidige onder omstandigheden verplichte systeem van omslagklassen op basis van kostenveroorzaking komt hiermee te vervallen. De Unie van Waterschappen komt binnenkort met een Handreiking Tariefdifferentiatie waarin zij de waterschappen zal adviseren hoe hiermee kan worden omgegaan. Naar verwachting zal in deze handreiking worden aanbevolen om terughoudend te zijn met de invoering van tariefdifferentiaties. Dit om het nieuwe systeem niet (weer) te ingewikkeld te maken (dit geldt ook voor differentiatie binnen de categorie natuur omdat deze categorie al zeer weinig gaat betalen), Deariefdifferentiatie is dus facultatief, limitatief, en gemaximeerd.

Concluderend:

- De categorie 'natuur' is een nieuwe aparte categorie in de nieuwe waterschapswet.
- Natuureigenaren gaan veel minder waterschapslasten betalen dan voorheen (nog geen 10% van wat men op dit moment betaalt).
- Waarschijnlijk geen tariefdifferentiatie binnen de categorie natuur.
- Gebaseerd op de definitie van natuur in de Waterschapswet zullen in 2008 de waterschappen de oppervlaktebepaling voor o.a. natuurterreinen gaan uitvoeren. Overleg met het waterschap hierover is aan te bevelen.